

Syöpähoitojen sankaritarinoita – onko niitä?

Professori Hanna Meretoja ja FT Astrid Joutseno Suomen Akatemiasta paheksuvat HS:n mielipidekirjoituksessaan 10.12.2024 syöpähoitojen ”sankaritarinoita” mediassa: ”Vallassa on sankarillisen taistelutarinan kaava, joka pyrkii lähinnä palauttamaan hallinnan illuusion.” Näin voi olla joidenkin kohdalla, mutta suuri enemmistö syöpäpotilaista tyytyy tavanomaiseen hoitoon eikä etsi itselleen vaihtoehtoista hoitoa. Meretoja ja Joutseno väittävät, että vaihtoehtohoidoilla ei ole tieteellistä pohjaa. Näin ei kuitenkaan ole.

Syövän syistä ja kehittymisestä on 2010 julkaistussa Simone Reuterin et al. katsausartikkelissa laajamittaiseen tutkimustyöhön perustuva näkemys: ”... jatkuva oksidatiivinen stressi voi johtaa krooniseen tulehdukseen, joka puolestaan voisi säädellä useimpia kroonisia sairauksia, mukaan lukien syöpää ... .”

Meretoja ja Joutseno leimaavat vaihtoehtohoidot taikakeinoiksi, jotka ”murentavat luottamusta tieteeseen ja tutkimusperustaiseen terveydenhuoltojärjestelmäämme”. Kuitenkin Lääkäriliiton kyselyn (2021) mukaan 41 % lääkäreistä on täysin tai jonkin verran samaa mieltä väitteestä: ”Lääketiede voisi hyötyä vaihtoehtohoidoissa käytetyistä menetelmistä”.

Terveydenhuoltojärjestelmän tutkimusperustaisuuskin taitaa olla huteralla pohjalla. Howick et al. julkaisi 2022 meta-analyysin, jonka tulos oli: ”... yli 90 prosentilta terveydenhuollon käyttämistä hoitotoimenpiteistä ... puuttuu korkealaatuinen näyttö niiden vaikuttavuudesta ja turvallisuudesta.” British Medical Journal selvitti (2017) noin 3000 terveydenhuollon käyttämän hoitomuodon vaikuttavuutta. Tulos oli yllättävä: 50 % hoitomuodoista oli sellaisia, joiden vaikuttavuudesta ei ollut näyttöä.

Meretoja ja Joutseno toteavat: ”... meistä jokainen voi sairastua syöpään ja kun näin tapahtuu ... ei ole taisteluvälmiudestamme kiinni, miten meidän käy.” He näyttävät ajattelevan, että keho ja mieli ovat toisistaan riippumattomia. Monien mielestä keho ja mieli ovat läheisesti yhteydessä toisiinsa. He haluavat kokonaisvaltaista hoitoa ja käyttävät siksi täydentäviä ja vaihtoehtoisia hoitoja.

Sytostaatti- ja sädehoidosta aiheutuvat komplikaatiot voivat heikentää merkittävästi potilaiden elämänlaatua, mikä vaikuttaa hoitoennusteeseen. Lin et al.:n 2019 julkaistu meta-analyysi osoitti, että täydentävät hoidot ja yhdistävä lääketiede parantavat syöpäpotilaiden elämänlaatua. Norjassa yli 60 % kaikista sairaaloista tarjoaa täydentäviä hoitoja, ja Tanskassakin noin kolmannes. Samaan pitää pyrkiä Suomessakin.

Vaikuttaviksi todettujen täydentävien ja vaihtoehtoisten hoitojen integrointi julkiseen terveydenhuoltoon on potilaiden ja koko yhteiskunnan etu.

Luontaishoitoalan Ammattilaiset ry
Ilkka Westman
varapuheenjohtaja